

Až se tě zeptají, co Bůh chce a proč

Mt 6,25-34: Proto vám pravím: Nemějte starost o svůj život, co budete jíst, ani o tělo, co budete mít na sebe. Což není život víc než pokrm a tělo víc než oděv? Pohledte na nebeské ptactvo: neseje, nežne, nesklízí do stodol, a přece je váš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější? Kdo z vás může o jedinou píď prodloužit svůj život, bude-li se znepokojoval? A o oděv proč si děláte starosti? Podívejte se na polní lilie, jak rostou: nepracují, nepředou - a pravím vám, že ani Šalomoun v celé své nádheře nebyl tak oděn, jako jedna z nich. Jestliže tedy Bůh tak obléká polní travu, která tu dnes je a zítra bude hozena do pece, neobleče tím spíše vás, malověrní? Nemějte starost a neříkejte: co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? Po tom všem se shánějí pohané. Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete. Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno. Nedělejte si tedy starosti o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost na svém trápení.

Dt 6,10-12.20-24: Až tě Hospodin, tvůj Bůh, přivede do země, o které přísahal tvým otcům Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, že ti ji dá, a dá ti veliká a dobrá města, která jsi nestavěl, domy plné všeho dobrého, které jsi nenaplnil, vykopené studny, které jsi nevykopal, vinice a olivovní, které jsi nevysadil, a budeš jíst a nasytíš se, pak si dávej pozor, abys nezapomněl na Hospodina, který tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.

Až se tě tvůj syn v budoucnu zeptá: „Co to jsou ta svědectví, nařízení a práva, která vám přikázal Hospodin, náš Bůh?“, odvětiš svému synu: „Byli jsme faraónovými otroky v Egyptě a Hospodin nás vyvedl z Egypta pevnou rukou. Před našimi zraky činil Hospodin znamení a zázraky veliké a zlé proti Egyptu, proti faraónovi i proti celému jeho domu. Ale nás odtamtud vyvedl, aby

nás uvedl sem a dal nám zemi, kterou přísězně přislíbil našim otcům. Hospodin nám přikázal, abychom dodržovali všechna tato nařízení, báli se Hospodina, svého Boha, aby s námi bylo dobře po všechny dny, aby nás zachoval při životě, jak tomu je dnes.

I. Až se tě zeptají

Až se tě tvůj syn v budoucnu zeptá: „Co to po nás Hospodin, náš Bůh, vlastně chce a proč?“, odvětiš mu, že jsme bývali otroky, ale díky Bohu už nejsme. Dal nám k životu zemi a chce po nás, abychom byli rádi, že to tak je, a neutíkali k jiným bohům.

To je myslím docela výstižný popis tradice neboli jak se předává, co se má předat: Víru nikomu nepředáte, protože to nejde. Každý věří sám za sebe. Nepředáme ani nevnutíme nikomu, co si má myslet, můžu však zkusit nějak vyjádřit, co si myslím a jak věřím já. Třeba to někoho zaujme. V Bibli je o tom řeč kvůli tomu, že máme starostí nad hlavu, tak aby se při nich nezapomnělo, co po nás chce Bůh a proč.

Ríká se to tam příběhem: „Byli jsme otroci. Bylo to v zemi, která vůči nám nebyla přátelská, ale s tím je konec, teď už ničemu otročit nemusíme. Bůh nás vysvobodil a děly se kvůli tomu veliké věci a děly se pro nás a proti našim nepřítelům.“

Když se tě někdo zeptá, co po nás Bůh vlastně chce a proč, řekni mu to tímto příběhem. Kdyby mu nebylo jasné, co to znamená, dá se to upřesnit: Bůh nám přikázal, abychom místo té svobody nebrali zavděk nějakými náhražkami (ty se vždycky najdou a chvílemi vypadají lákavě). Ať svému Bohu zůstaneme věrni, a to z jediného důvodu: aby nám bylo dobře po všechny dny. Jako je to dnes.

II. Před Boží tváří

Nad námi je mnohem vyšší autorita, než má kdokoli z lidí. A ta autorita, rozumí se Bůh, nám přeje, aby se nám žilo dobře. Co si kdo pod slovem „dobře“ představíme, to je jistě na nás. To staré vyprávění jen upozorňuje, jak snadno se člověk může stát

něčím otrokem, a že když otroky nejsme, není to samo sebou.

„Aby nás zachoval při životě a bylo nám dobře, jak je tomu dnes,“ praví se v Bibli. Je to tak, je nám dnes dobře? Odpovědi se asi budou různit, tak jako i my jsme různí. Vězte, že víru nikomu nepředáte, lidé jen uvidí tu vaši (a třeba je to zaujme). Trápí nás rozličné potíže, ale je to vše před tváří Boha, který nás neopustil. A když je to tak, ať je tedy vidět, že bychom sice mohli žít jako otroci v nepřátelském světě, ale ono to tak Bohu díky není.

III. Lilie

Co budeme jíst a co si oblékat? To jsou normální starosti, jež se nedají hodit za hlavu. Našly by se i těžší: mohli se kdysi ptát, jak asi vyváznout z otroctví, když to nejde – a pak se z něj dostali, ani neuměli říct jak. Ve všech vyprávěních, co se o tom povídala, se nějak uznávalo, že by to sami nedali, ale že v tom měl prsty Bůh, a právě proto se to zdařilo.

Když se pak někdo zeptá, co po nás Bůh chce a proč, nabízí Bible jako odpověď tento příběh vysvobození. Zní jako historka z dávných dob, ale má to být ilustrace něčeho, co se děje dnes a denně a v každé době: ilustrace životních situací, které člověk sám nezvládne, a naštěstí na to sám není. Bůh chce, abychom mu důvěřovali, protože nám přeje dobré a je spolehlivě věrný.

A tak si nedělejte moc těžkou hlavu ani z toho, co budete jíst a co si oblékat. Pokaždé to budete muset nějak řešit, ale mrkněte přitom na lilie, jak vypadají (líp než Šalomoun, a kolik ten do toho investoval), a na ptáky, kteří se mají co ohánět, ale užijí se. Když takhle funguje příroda, nepropadejte malomyslnosti a nebojte se Bohu důvěřovat, ví i o vás.

Co bude zítra, z toho mívá člověk těžké spaní, ale co s tím naděláte? Zítřek přinese starosti, o kterých dnes ještě nevíme, a bylo by pošetilé chtít řešit něco, o čem ještě ani nevím. Ale do každého dalšího zítřka si uchovejte důvěru a naději – a nezapomeňte je přibrat k řešení všeho, co vás tíží dnes.

IV. Důvěra

Až se tě potomek nebo někdo jiný zeptá: "Co po nás Bůh vlastně chce a proč?", není třeba ho zavalit všemi zákazy a paragrafy, které se nám honem vybaví. Jsou užitečné, ale ty si formulujeme my lidi, když hledáme, jak být Bohu blíž (a takhle jsou zapsány i v Bibli). Ty se předat dají, ale to není víra. Víra, to je hlavně důvěra a naděje: když ji lidi chtějí nějak popsat, zmiňují jako ilustraci třeba to vysvobození, abychom nežili jako otroci v nepřátelském světě. To jsme dostali jako dárek a přesně toto po nás Bůh chce: abychom tu nabídku přijali a zařídili podle ní.

Jaký bude zítřek, nevím. Zkusíme se nějak poprat se starostmi, které přinese, a po vzoru ptáků a kytek se zkusme o sebe míň bát. A dnes se věnujme dnešku a všem skvělým darům, které nám jsou dopřány.

požehnání

Dobrořeč, duše má, Hospodinu a všecko nitro mé jménu svatému jeho,

Dobrořeč, duše má, Hospodinu a nezapomínej na všecka dobrodiní jeho,

kterýž odpouští tobě všechny nepravosti, drží tě při životě, korunuje tě milosrdenstvím a slitováním a nabízí ti smíření.

Dobrořeč, duše má, Hospodinu.

Vy všichni, kdo tu jste, doufejte v Hospodina, je vám pomocí a štítem.

Jste jeho požehnání,

vždyť učinil nebe i zemi:

nebesa patří jemu, ale zemi dal lidem.

Pamatuje na nás a žehná nám: žehná malým i velkým.

Nikdo z těch, kdo sestupují v říši ticha, už Hospodina nechválí, avšak my mu budeme dobrořečit nyní i vždycky. Amen.